

Motion till riksdagen

1988/89:A215

av Hans Nyhage m. fl. (m, fp, c)

Förfarandet vid inträde i arbetslöshetskassa

En viktig del i flertalet arbetstagares trygghetssystem utgörs av anslutning till en arbetslöshetskassa. Också för företagare finns erkända arbetslöshetskassor. För den som är medlem i en facklig arbetstagarorganisation går detta medlemskap med automatik medan det för icke fackföreningsmedlemmar gäller att dessa får anmäla sig själva och tillse att debiterad A-kassaavgift också betalas. Denna möjlighet används av ca 55 000 personer.

Arbetslöshetskassorna är självständiga juridiska personer. Deras verksamheter regleras i lag om arbetslöshetsförsäkring. De allmänna tillämpningsföreskrifterna utfärdas av AMS som också är tillsynsmyndighet över A-kassorna. När det gäller finansieringen av A-kassorna sker denna till 98 % via olika former av statsbidrag och resten via avgifter som hetalas av den försäkrade.

För de arbetstagare som inte är med i en facklig organisation råder ibland unika svårigheter att vinna inträde i A-kassorna. Detta vitsordas också av utskottet (AU 1987/88:18). Trots att verksamheten till 98 % är finansierad av staten är A-kassorna inte skyldiga att hålla med speciella ansökningsblanketter utan ofta är inträdesansökan sammanfogad med anmälningsblanketten till den fackliga organisationen eller finns rent av på samma blankett. Att så kan ske hänger samman med den nära personalunion som råder mellan A-kassorna och de fackliga organisationerna.

På grund av att staten inte på ett nöjaktigt sätt bevakar icke fackföreningsanslutna arbetstagares rätt att vinna inträde i A-kassorna kan det gå månader mellan det tillfälle då en arbetstagare, som ej vill vara med i en facklig organisation, ansöker om inträde tills detta beviljas trots att alla formaliteter är uppfyllda. Denna situation måste betraktas som ovärdig ett rättssamhälle. Om staten menar att A-kassorna skall stå öppna för alla arbetstagare som uppfyller de stipulerade kraven så är det statens sak att tillse att vissa arbetstagare inte får sin ansökan sinkad på grund av att vederbörande ej är medlem i en ideell organisation, i detta fall en facklig sådan.

För att råda bot på den rådande situationen bör staten som motprestation till statsbidragen kräva att samtliga A-kassor inkluderande de som försäkrat företagare, tillhandahåller separata ansökningsblanketter för inträde i A-kassan samt att dessa automatiskt skall tillhandahållas *alla* arbetstagare och företagare som så önskar. Det skall räcka med ett telefonsamtal. Därtill skall en maximitid stipuleras inom vilken en A-kassa är tvungen att behandla en ansökan om inträde. På blanketten skall också finnas anvisningar till vilken myndighet som den ansökande skall vända sig för att få rättelse vid eventuella fel begångna av A-kassan.

Hemställan

Mot. 1988/89

A215

Med stöd av vad ovan anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om reglering av A-kassornas verksamhet angående ansökan från arbetstagare eller företagare i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 23 januari 1989

Hans Nyhage (m)

Charlotte Cederschiöld (m)

Isa Halvarsson (fp)

Marianne Andersson (c)

Lars De Geer (fp)